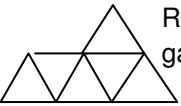

Tarptautinė komandinė Baltijos kelio olimpiada 2007

Copenhaga, 2007 11 03

Olimpiados trukmė 4,5 valandos

Klausimai raštu dėl sąlygų priimami per pirmąsias 30 minučių. Galima naudotis tik rašymo priemonės.

- Skaičiai $\{1, 2, 3, \dots, 2n\}$ suskaidyti į n porų P_1, P_2, \dots, P_n . Simboliu p_i pažymėkime poros P_i skaičių sandaugą. Įrodykite, kad $\frac{1}{p_1} + \frac{1}{p_2} + \dots + \frac{1}{p_n} < 1$.
- Sveikųjų skaičių seką a_1, a_2, a_3, \dots vadinkime tikslią, jei su visais $n > m$ galioja lygybė $a_n^2 - a_m^2 = a_{n-m} \cdot a_{n+m}$. Įrodykite, kad egzistuoja tiksli seka, kurioje $a_1 = 1$, $a_2 = 0$ ir raskite a_{2007} .
- F, G, H yra ne didesnio kaip $2n+1$ laipsnio daugianariai su realiaisiais koeficientais, tenkinantys sąlygas:
 - Su visais realiaisiais skaičiais x $F(x) \leq G(x) \leq H(x)$
 - Egzistuoja skirtingi realieji skaičiai x_1, x_2, \dots, x_n tokie, kad $F(x_i) = H(x_i)$ su visais $i = 1, 2, \dots, n$.
 - Egzistuoja toks realusis skaičius x_0 , nesutampantis nei su vienu iš skaičių x_1, x_2, \dots, x_n , kad $F(x_0) + H(x_0) = 2G(x_0)$.
 Įrodykite, kad su kiekvienu realiuoju skaičiumi x $F(x) + H(x) = 2G(x)$.
- Teigiamų realiųjų skaičių a_1, a_2, \dots, a_n sumą pažymėkime S . Įrodykite, kad $(2S + n)(2S + a_1 \cdot a_2 + a_2 \cdot a_3 + \dots + a_n \cdot a_1) \geq 9(\sqrt{a_1 \cdot a_2} + \sqrt{a_2 \cdot a_3} + \dots + \sqrt{a_n \cdot a_1})^2$.
- Funkcija $f(x)$ yra apibrėžta visų realiųjų skaičių, nelygių nuliui, aibėje ir įgyja visas realiąsias reikšmes, išskyrus 1. Yra žinoma, kad su visais realiaisiais $x, y \neq 0$, galioja lygybė $f(xy) = f(x)f(y) - f(x) + f(y)$ ir kad $f(f(x)) = \frac{1}{f\left(\frac{1}{x}\right)}$ su kiekvienu $x \neq 0, 1$. Raskite visas tokias funkcijas.
- Fredis eilute bet kaip surašė skaičius $1, 2, \dots, n$. Tada jis sudarė sąrašą visų tokių porų (i, j) , $1 \leq i < j \leq n$, kurioms skaičius, esantis i – toje tos eilutės vietoje, didesnis už skaičių, esantį j – toje vietoje. Dabar Fredis kartoja tokią operaciją: jis pasirenka iš sąrašo porą (i, j) , sukeičia vietomis skaičius, esančius eilutėje i – toje ir j – toje vietose, o tada išbraukia porą (i, j) iš sąrašo. Operacijos kartojimas baigiasi, kai sąrašė nebelieka nė vienos poros. Įrodykite, kad Fredis gali pasirinkinėti poras taip, kad skaičiai eilutėje būtų išrikiuoti didėjimo tvarka.
- Spyglį sudaro 6 lygiakraščiai trikampiai su kraštinėmis, kurių ilgiai lygūs 1, taip, kaip parodyta piešinyje. Raskite visus tokius teigiamus sveikuosius skaičius n , kad lygiakraštį trikampį su kraštine n galima sudėti iš spyglių. Spyglius galima sukoti ir vartyti, tačiau jie negali persidengti.

- Aibę A vadinkime neizoliuota, jeigu kiekvienam jos elementui a bent vienas iš skaičių $a - 1$ ir $a + 1$ irgi priklauso aibei A . Įrodykite, kad skirtingų aibės $\{1, 2, \dots, n\}$ neizoliuotų 5 – elementų poaibių skaičius yra $(n - 4)^2$.

9. Akcininkai renka bendrovės tarybą. Kiekvienas akcininkas pasirenka 10 kandidatų į valdytojus, bet jis būtų laimingas, jeigu bent vienas iš jo pasirinktųjų patektų į tarybą. Bet kuriems 6 akcininkams galima sudaryti 2 valdytotojų tarybą taip, kad visi tie 6 akcininkai būtų laimingi. Įrodykite, kad galima sudaryti tokią 10 valdytojų tarybą, kad kiekvienas akcininkas būtų laimingas.
10. Kiekvienas lentelės 18×18 langelis gali būti nudažytas arba baltai arba juodai. Pradžioje visi lentelės langeliai yra nudažyti baltai. Lentelėje leidžiama atlikti tokią operaciją: pasirinkti bet kurią eilutę arba stulpelį ir perdažyti visus pasirinktosios eilutės ar stulpelio langelius: juodus baltai, o baltus - juodai. Ar galima, kartojant nurodytą operaciją, gauti tokią lentelę, kurioje būtų lygiai 16 juodai nudažytų langelių?
11. AD, BE ir CF yra trikampio ABC aukštinės. Taškai P, Q, R ir S yra parinkti taip, kad:
- 1) P yra apie trikampį ABC apibrėžto apskritimo centras.
 - 2) Atkarpų PQ, QR ir RS ilgiai yra lygūs apie trikampį ABC apibrėžto apskritimo spinduliui.
 - 3) Kryptinė atkarpa PQ yra tos pačios krypties kaip AD, atkarpa QR yra tos pačios krypties kaip BE ir RS yra tos pačios krypties kaip CF.
- Įrodykite, kad taškas S sutampa su į trikampį ABC įbrėžto apskritimo centru.
12. Taškas M yra apie trikampį ABC apibrėžto apskritimo lanko AB, kuriam nepriklauso C, taškas. Taško M projekcijos tiesėse AB ir BC priklauso atkarpoms AB ir BC ir yra atitinkamai taškai X ir Y. Taškai K ir N yra atkarpų AC ir XY vidurio taškai. Įrodykite, kad $\angle MNK = 90^\circ$
13. t_1, t_2, \dots, t_k yra skirtingos erdvės tiesės, o $k > 1$. Įrodykite, kad tiesėse t_i galima parinkti taškus P_i , $t = 1, 2, \dots, k$, kad P_{i+1} yra P_i projekcija tiesėje t_{i+1} , $i = 1, 2, \dots, k-1$ ir P_1 yra taško P_k projekcija tiesėje t_1 .
14. Iškiliojo keturkampio ABCD kampas $\angle ADC = 90^\circ$, o taškai E ir F yra taško B projekcijos atitinkamai tiesėse AD ir AC. Sakykime, kad taškas F yra tarp taškų A ir C, taškas A yra tarp D ir E ir kad tiesė EF eina per atkarpos BD vidurio tašką. Įrodykite, kad apie keturkampį ABCD galima apibrėžti apskritimą.
15. Į trikampį ABC įbrėžtas apskritimas liečia kraštinę AC taške D. Kitas apskritimas nubrėžtas per tašką D, liečia spindulį BA taške A ir, be to, liečia spindulį BC. Raskite santykį AD / DC.
16. s, a ir b racionalieji skaičiai tokie, kad $s = a + b = a^2 + b^2$. Įrodykite, kad skaičių s galima užrašyti trupmena, kurios vardiklis neturi bendrų daliklių su skaičiumi 6.
17. x, y ir z yra teigiami sveikieji skaičiai tokie, kad $\frac{x+1}{y} + \frac{y+1}{z} + \frac{z+1}{x}$ yra sveikasis skaičius. Sakykime, kad d yra didžiausias bendras skaičių x, y ir z daliklis. Įrodykite, kad $d \leq \sqrt[3]{xy + yz + xz}$.
18. a, b, c ir d yra nenuliniai sveikieji skaičiai tokie, kad vienintelis ketvertas (x, y, z, t), tenkinantis lygtį $ax^2 + by^2 + cz^2 + dt^2 = 0$ yra ketvertas $x = y = z = t = 0$. Ar iš to seka, kad visi skaičiai a, b, c ir d yra to paties ženklo?
19. r ir k yra teigiami sveikieji skaičiai, tokie, kad visi jų pirminiai dalikliai yra didesni už 50. Natūralusis skaičius vadinamas maloniu, jeigu jo dešimtainėje išraiškoje yra nemažiau negu k skaitmenų ir bet kurie k iš eilės einančių jo skaitmenų sudaro skaičių (gal būt prasidedantį nuliais), kuris dalijasi iš r. Įrodykite, kad jeigu egzistuoja be galo daug malonių skaičių, tai skaičius $10^k - 1$ yra taip pat malonus skaičius.
20. Skaičiai a ir b yra tokie teigiami sveikieji skaičiai, kad $b < a$, o $a^3 + b^3 + ab$ dalijasi iš $ab(a - b)$. Įrodykite, kad skaičius $a \cdot b$ yra sveikojai skaičiaus kubas.